

Ljungby kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Åbyskolan 1 i Ljungby kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ljungby kommun att senast den **31 januari 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristerna avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Ljungby kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elever som är i behov av studiehundledning på modersmålet får det i den omfattning som behövs utifrån elevens behov.
- Se till att det av åtgärdsprogram för elever som behöver särskilt stöd i form av studiehundledning på modersmålet framgår vilket behov eleverna har och i vilken omfattning det särskilda stödet ska ges.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Ljungby kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärd

- Se till att den samlade elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Det har i tillsynen inte framkommit annat än att skolan har ett fungerande arbete inom flertalet områden som Skolinspektionen har granskat. Skolinspektionen bedömer dock att skolans elevhälsa inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Vidare bedömer Skolinspektionen att elever som är i behov av särskilt stöd genom studiehandledning på modersmålet inte får det i den omfattning som behövs utifrån de behov eleverna har.

Föreläggande

Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att arbetet med särskilt stöd vid Åbyskolan 1 inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att det för elever i behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet anges i åtgärdsprogram i vilka ämnen, men inte i vilken omfattning, det finns behov av studiehandledning. Av intervjun med lärarna framgår att den studiehandledning på modersmålet som eleverna får inte motsvarar elevernas behov och av intervjun med rektorn framgår att rektorn inte följer upp om eleverna får studiehandledning i den omfattning utredningen visar att de behöver och som anges i åtgärdsprogrammet. Mot bakgrund härav, och då omfattningen av elevers behov inte anges i åtgärdsprogrammen, säkerställer inte rektorn att alla elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får det i den omfattning som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av skollagen framgår att om en utredning av en elevs behov av särskilt stöd visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska bland annat behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. För en elev i bland annat grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Lärare uppger vid intervju att studiehandledningen på skolan inte fungerar. De anger att åtgärdsprogram skrivs för elever i behov av studiehandledning på modersmålet, men att elever inte alltid får de stödinsatser de har behov av och som skolan kommit fram till i en utredning att de behöver. Lärare uppger vidare att det för närvarande finns behov av studiehandledning på modersmålet för elever i två olika årskurser, men att någon studiehandledare inte har varit på skolan under innevarande termin.

Rektorn anger i intervju att det på skolan går elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet. Rektorn säger att det i åtgärdsprogrammen inte anges hur mycket tid för studiehandledning eleven är i behov av utan bara i vilka ämnen det finns behov av studiehandledning på modersmålet. Rektorn uppger att hon ansöker om studiehandledning på modersmålet och att den ansvarige, som är centralt

2017-10-17
Dnr 43-2016:10521

4 (6)

placerad i kommunen, för studiehandledning på modersmål vill veta om det rör sig om extra anpassningar eller om eleven har åtgärdsprogram, vilka ämnen eleven har behov av studiehandledning på modersmålet i och hur länge eleven har varit i landet. På fråga om omfattningen av studiehandledning på modersmålet bestäms utifrån en schablon eller individuellt svarar rektorn att hon bara fattar beslut om i vilka ämnen en elev behöver studiehandledning på modersmålet, men inte behovets omfattning.

Rektorn uppger att hon tror att alla elever får lika mycket studiehandledning och att det är den centralt placerade ansvarige för studiehandledning på modersmålet som avgör hur många timmar studiehandledning på modersmålet eleverna ska få. På fråga om omfattningen av studiehandledningen motsvarar elevens behov svarar rektorn att hon inte vet om eleverna får tillräckligt med studiehandledning på modersmålet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ljungby kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Ljungby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan på Åbyskolan 1 inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Även om det vid tillsyntillfället framkommer att det finns planer på vissa förebyggande och hälsofrämjande insatser visar utredningen att sådana insatser ännu inte har kommit igång och att det arbete som hittills har bedrivits av elevhälsan främst har varit av åtgärdande karaktär.

Av skollagen framgår att det för eleverna i bland annat förskoleklassen och grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Elevhälsans arbete behöver förbättras och i större utsträckning inriktas mot ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Vid intervju uppger samtliga representanter för elevhälsan att elevhälsan i nuläget inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, men säger att det finns goda förhoppningar om att de ska kunna göra det. Skolsköterskan uppger att hon arbetar mycket på individnivå och att hon använder hälsosamtalen för att göra en sammanställning på grupp- och individnivå, som förmedlas vidare till rektorn. Specialpedagogen säger att det finns förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande "på pappret" nu och att hon har börjat göra det. Kuratorn uppger att hon också har börjat arbeta förebyggande genom att arbeta med sociogram och "hemliga lappen" (vilket enligt av huvudmannen inskickat material är insatser för trygghet och för att förebygga kränkande behandling). Hon berättar att elevhälsan tidigare konstaterade vilka behov som fanns, men därefter inte arbetade med dem, medan de nu har en plan för detta. Hon berättar också att kuratorerna i kommunen ska börja arbeta med en hälsofrämjande insats i årskurs 3 i

hela kommunen. Insatsen kommer från centralt håll och är inte något som man sett ett behov av på den här skolenheten. En representant för elevhälsan uppger att det finns som ambition att ha en punkt angående förebyggande och hälsofrämjande arbete på elevhälsans möten, men att verkligheten innebär att "släcka bränder". Samtliga representanter för elevhälsan uppger att om de kan arbeta som planerat kommer de att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande, men hittills har de inte gjort det. En representant uppger därutöver att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande, utan mest när något har hänt och säger att det har varit "akututtryckningar".

Vid intervju uppger några lärare att deras uppfattning är att elevhälsan inte främst arbetar med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Någon lärare berättar att kuratorn arbetar enskilt med elever och med samtalsgrupper och en lärare uppger att elevhälsan oftast arbetar med åtgärdande arbete.

Rektorn uppger i intervju att elevhälsan inte främst kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande eftersom det finns så många elever som behöver stöttning. Hon uppger att elevhälsan ska arbeta med "hemliga lappen" och sociogram under hösten och att det är ett arbete som görs i hela kommunen. Något annat förebyggande och hälsofrämjande arbete finns inte inplanerat, berättar rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ljungby kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Ljungby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Ljungby kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Ljungby kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Ljungby kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Ljungby kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

2017-10-17
Dnr 43-2016:10521

6 (6)

På Skolinspektionens vägnar

Inger Börjesson
Beslutsfattare

Klas Tambour
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Åbyskolan 1

Fakta om Åbyskolan 1

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ljungby kommun under hösten 2017. Åbyskolan 1 besöktes av Skolinspektionen den 7 och den 8 september 2017.

Åbyskolan 1 ligger i orten Lagan i de norra delarna av Ljungby kommun. Skolan leds av en rektor och verksamheten omfattar förskoleklass och årskurserna 1-3. På Åbyskolan 1 finns totalt 116 elever, varav 30 i förskoleklass. Lärarna är organiserade i ett arbetslag.

Måluppfyllelse

Åbyskolan 1 redovisar i samband med tillsynen en sammanställning av kunskapsresultaten i årkurs tre i samtliga ämnen. Dock redovisar inte Åbyskolan 1 fördelningen i resultaten mellan flickor och pojkar i sin sammanställning. Av skolenhetens redovisning framgår att 62 procent av eleverna i årskurs tre når kunskapskraven i ämnet svenska våren 2017, och i ämnet matematik var motsvarande siffra 67 procent. I naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen når 92 procent av eleverna kunskapskraven för årskurs 3. De tre senaste åren har resultaten för eleverna i årkurs tre pendlat mellan 62 och 90 procent av eleverna som nått kunskapskraven i ämnet svenska. I ämnet matematik varierar resultaten de tre senaste åren mellan 67 och 96 procent.